

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Matematická a fyzická geografie

BIOSFÉRA – STEPI A LESOSTEPI

✓ TEORIE

Stepi navazují na pásmo pouští a polopouští a rozkládají se v mírném podnebném pásmu. Podnebí je zde suché, s nízkými srážkami, které neumožňují růst stromů, ale zároveň ne tak suché, aby zde vznikly pouště a polopouště. Podnebí je vnitrozemské s velkými teplotními rozdíly během roku i mezi dnem a nocí. Celkové množství ročních srážek se pohybuje okolo 300 až 400 mm. Letní teploty bývají ve stepích vysoké. Největší rozlohu zaujímají stepi *travnaté*, menší rozlohu zaujímají stepi *solné*, *kamenité* nebo *písečné*. V travnatých stepích převažují *travní porosty*, především kavyly, vousatky, kostřavy či ostřice. Půdním typem stepí je černozem, velmi úrodná půda, na které se dnes pěstuje ve velkém obilí - především pšenice a kukuřice. Obdělané stepi dnes představují *světové obilnice*. Na některých stepích (především v Argentině) se na nich chovají (pasou) i velká stáda dobytka (skot, ovce, koně). Nejrozsáhlejší pásmo stepí se táhne od Ukrajiny, přes jihozápadní část Ruska, Kazachstán až po Mongolsko. V Severní Americe se stepi táhnou středem USA až do jižní části Kanady a jmenují se *prérie*. V Jižní Americe (Argentině) se nazývají *pampy*, v Maďarsku *pusty* a v Kazachstánu *celiny*. Zvířetem prérií je bizon. Bohužel jeho obrovská stáda byla evropskými přistěhovalci téměř vyhubena a místo miliónů jich dnes v rezervacích žijí poslední tisíce. Na stepi však žijí i hlodavci (syslové, hraboši), zajíci a kojoti. Z ptáků orlové stepní a supi, živící se mršinami. Pavouci sklípkani (tarantule) jsou doma také ve stepích. V jihoamerických pampách je doma pštros nandu pampový. V mongolských stepích žila kdysi velká stáda koně Przewalského. Kůň Przewalského v divoké přírodě vyhynul a musel být do ní znovu vysazen z umělých chovů. Přechodné pásmo mezi stepmi a lesy mírného pásu představují *lesostepi*. V travnatých porostech se zde začínají objevovat stromy (břízy, lípy, duby). Je to umožněno větším množstvím přístupné vláhy v létě (více srážek). Rozsáhlé oblasti úrodných stepí byly zorány a dnes se na nich pěstuje v nekonečných lánách pšenice a kukuřice nebo se na nich pasou stáda dobytka. Takto intenzivně zemědělsky využívané oblasti jsou náchylnější k *erozi* a step se mění v pouště a polopouště (zejména v sušších oblastech díky větrné erozi).

✓ DOPLŇ CHYBĚJÍCÍ ÚDAJE (SLOVA) V TEXTU

Stepi navazují na pásmo pouští a polopouští a rozkládají se v podnebném pásu. Podnebí je zde, s nízkými srážkami, které růst stromů, ale zároveň ne tak suché, aby zde vznikly Podnebí je vnitrozemské s teplotními rozdíly během roku i mezi dnem a nocí. Celkové množství ročních srážek se pohybuje okolo 300 ažmm. Největší rozlohu zaujímají stepi, menší rozlohu zaujímají stepi *solné, kamenité* nebo *písečné*. Půdním typem stepí je, velmi úrodná půda, na které se dnes pěstuje ve velkém obilí - především pšenice a Obdělané stepi dnes představují *světové* Nejrozsáhlejší pásmo stepí se táhne od Ukrajiny, přes jihozápadní část, Kazachstán až po V Severní Americe se stepi táhnou středem USA až do jižní části Kanady a jmenují se V Jižní Americe (Argentíně) se nazývají, v Maďarsku a v Kazachstánu Zvířetem prérií je V jihoamerických pampách je doma pštros..... V mongolských stepích žila kdysi velká stáda koně Přechodné pásmo mezi stepmi a lesy mírného pásu představují

✓ ŘEŠENÍ

Stepi navazují na pásmo pouští a polopouští a rozkládají se v **mírném** podnebném pásmu. Podnebí je zde **suché**, s nízkými srážkami, které **neumožňují** růst stromů, ale zároveň ne tak suché, aby zde vznikly **pouště a polopouště**. Podnebí je vnitrozemské s **velkými** teplotními rozdíly během roku i mezi dnem a nocí. Celkové množství ročních srážek se pohybuje okolo 300 až **400** mm. Největší rozlohu zaujímají stepi **travnaté**, menší rozlohu zaujímají stepi **solné, kamenité** nebo **písečné**. Půdním typem stepí je **černozem**, velmi úrodná půda, na které se dnes pěstuje ve velkém obilí - především pšenice a **kukuřice**. Obdělané stepi dnes představují **světové obilnice**. Nejrozsáhlejší pásmo stepí se táhne od Ukrajiny, přes jihozápadní část **Ruska**, Kazachstán až po **Mongolsko**. V Severní Americe se stepi táhnou středem USA až do jižní části Kanady a jmenují se **prérie**. V Jižní Americe (Argentíně) se nazývají **pampy**, v Maďarsku **pusty** a v Kazachstánu **celiny**. Zvířetem prérií je **bizon**. V jihoamerických pampách je doma pštros **nandu pampový**. V mongolských stepích žila kdysi velká stáda koně **Przewalského**. Přechodné pásmo mezi stepmi a lesy mírného pásu představují **lesostepi**.

Použitá literatura:

BIČÍK, Ivan a Bohumír JANSKÝ. Příroda a lidé Země: učebnice zeměpisu pro střední školy. 1. vyd. Praha: Nakladatelství České geografické společnosti, 2001, 135 s. ISBN 80-860-3445-3.

ČERVINKA, Pavel a Václav TAMPÍR. Přírodní prostředí Země: učebnice zeměpisu pro základní školy a víceletá gymnázia. 3., upr. a rozš. vyd. Praha: Nakladatelství České geografické společnosti, 2008, 95 s. ISBN 978-808-6034-843.

ŠTULC, Miloslav, Pavel PŘÍHODA a Hana SRBOVÁ. Přírodní obraz Země: pro 1. ročník gymnázia. Vyd. 1. Praha: Fortuna, 1995, 153 s. ISBN 80-716-8189-X.

PAVLŮ, Radek a Helena KHOLOVÁ. *Zeměpis pro 6. ročník ZŠ a nižší ročníky víceletých gymnázií*. Vyd. 1. Praha: Alter, 1998, 47 s. ISBN 80-857-7580-8.

DEMEK, Jaromír. *Zeměpis 6: pro základní školy*. 1. vyd. Praha: SPN - pedagogické nakladatelství, 2007, 120 s. ISBN 978-807-2353-620.